

Grundtvig-arkivet fasc.: 130a. 5.

Registreret af: SJ d. / 12 1955 .

Evt. enhedens nr.: 5.

1. Titel el. kort indholdsangivelse:

Brudstykke af forarbejde til "Tale til Folkeraadet om Dansk Kirkefrihed", 1839.

Antal sider: 8.

Antal blade: 4.

Format: kvart.

2. Papirsort (farve og evt. vandmærke): hvid.

7. Ms.' første linie: Først maa jeg nu bede den ærede Forsamling ei ...

3. Afmærkning (I. J. N. osv.): 3 prikker.

8. Ms.' sidste linie: langt Flere i de an ...

4. Ortografi:

9. Tryk el. benyttelse:
Utrykt.

5. Andre ydre kriterier:

6. Indre kriterier (allusioner, citater m. m.):

10. Tidl. forskeres skønsmæssige datering(er):

11. Nr. i bibliografien:
(618)

12. Indholdsregest:

Kortfattet regest.

Emnet er: pro og kontra ang. sognebåndets løsning. Gr. er ikke blind for det gammeldags patriarkalske, idylliske forhold mellem landsbypræsten og hans menighed. (Sigter til en udtalelse af biskop Mynster under forhandlingerne i ständerforsamlingen: Mynster frygtede for, at en sognebåndsløsning vilde ødelægge dette gammeldags gode forhold). Da han (Gr.) selv er opvokset på landet, kunde han have grunde nok til at bevare disse tilstande. Gr. fortæller nu her om en samtale, han havde med Mynster, dengang denne i 1812 forlod Spjellerup for at blive præst i Kbh. Gr. havde da overfor Mynster fremsat den formodning, at Mynster ved overflytningen til Kbh. vilde komme til at savne den skønne sogneforbindelse, han nu blev udrevet af. Mynster svarede, at han ikke delte Gr.s mening, men fremhævede, at sogneforbindelsens fordele vel turde opveje tabet. Gr. mener, at denne bemærkning af Mynster var frøkornet til hans (Gr.s) senere overbevisning om sognefri-

hedens afgjorte fortrin!

Nu er Mynster af den modsatte anskuelse, formoder Gr. (Grunde fremføres).

Alle i folkerådet (dvs. stænderforsamlingen) fremsatte for-
modninger og spådomme om, at sognetvangens ophævelse vil føre
til ulykke, er urealistiske, mener Gr. Han omtaler nu sin egen
barndom og opvækst på landet, med patriarkalske sogneforhold osv.
En skildring deraf kunde, siger Gr., få den ærede forsamling til
at glemme, hvor ganske anderledes det ser ud i den virkelige
verden. De boglærde ser forkeret og gammeldags på dette spørgs-
mål. Det samme gør Mynster. Naturligvis ønsker Gr. enighed
mellem sognebornene og deres præster og mellem præster indbyr-
des, men han hævder, at i sogne, hvor folk er misfornøjet med
deres præst, er det utåleligt for dem at have ham til sjælesør-
ger osv. - - På de ca. 2 sidste sider strejffes eller behandles
visse andre punkter vedr. sognebåndsløsningen, og der hentydes
til komiteens betænkning og mag. Lindbergs forslag (se herom
fasc. 130a.9 i det følgende).

Et bestemt afsnit af nærv. ms. kan man i stærkt ændret
form genkende i den endelige bog, nemlig på s. 41 i denne (om
de patriarkalske forhold, jf. ovenfor).

Gr.s erindring om Mynster i 1812 benyttede Gr. i "Frisprog"
1839, s. 147 (fortalt på en noget ændret måde; Mynsters svar ly-
der anderledes i "Frisprog" end her; jf. hertil bibl. IV, s. 18).